

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

2. Vtrum Principes recte faciant scriptis & mediatoribus tractantes
subditorum negotia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

Dele me de libro quem scripsisti. Item parentes quasdam remissiones, vt forte cum Carolus magnus absolutio- nem sequentibus verbis accepit,

Ægidij merito Caroli peccata remitto.

Et quamuis inueniatur Dominus noster scriptus in terra, cum depræhensa in adulterio ad mortem peteretur muliercula; vnas etiam responsorias, ad Abagarum regem Edessæ, qui ipsi per Ananiam Ierololy- mam petitorias destinarat, vt habet Eusebius (tran- sumptas ex Archiuis dicti loci & Regis) nihilominus tamen non inueniuntur sæpe homines scripto cum Deo egisse, sed verbis, rursus in pectoris, gemitibus. Tanta illa maiestas est, vt vbique adsit, nec neces- se habeamus tanquam absenti scribere, ac tam reue- renda est, & nos ita nihil, vt in propria persona cum tremore illam adire debeamus, non arroganter per- litteras; adeo etiam sapiens est & subtilis, vt etiam gemitus nostros intelligat, videat, & prouideat cogita- tiones, sine voce, sine signo, sine scripto. Et qui nostri singulis momentis ad Deum essent tabularij? canci- to preces nostræ ad Deum euolant, quam litterarum quemcunque etiam imagineris cursorem.

*Euseb. Ca-
sar li. 1. hist.
Eccles. c. 15.*

I I.

Virum Principes recte faciant scriptis & mediatoribus tractantes subditorum negotia.

SED ad hanc rem quæri posset: vnde hodie Princi- pes fere & Magnates, Pape, Imperatores, Reges &c. velint, saltem vt plurimum, petitiones, supplica- tiones, grauamina, scripto proponi, & per memoria- lia vt aiunt Itali? Ac vtrum non facturi sint melius, si ipsimet partes loquentes audiant? Respondeo primo. Consuetudinem istam non esse ab heri & nudius tertius, sed ab Imperatore Tiberio, sub quo Christus mortuus est, inuentam & imperatam: qui ita cupie- bat fieri à populo, & ipse etiam scripto respondebat. Constantino oblatis sunt libelli contra Catholicos Episcopos.

*Tranquil-
lus in vita
Tyberij.*

piscepos. Reges Gallia ab initio libellos supplices
 fecerunt presentari, cum sederent pro tribunali
 iudicium (vt inquit Vincentius Lupanus) dein
 Cancellarius substitutus est Regi, quatum ad dicen-
 dum ius: & tandem cum Cancellarius non omnia
 posset, allati sunt octouiti, ex quibus magnus ali-
 quando fuit Budæus, liberalitate Francisci primi, &
 nomen habuit magistri libellorum supplicum, quos
 alii appellant à libellis, alij ad libellos, plures scrip-
 tum magistrōs, vel Principes. Iustinianus etiam appella-
 uit illos Principes sacri laterculi. Rex etiam Asuerus,
 maritus Hester, sic videtur voluisse adiri, cum ipsa
 Regina ac sponsa eius Hester, non sine vitæ periculo
 personaliter supplicatum venerit pro populo suo,
 iam morti destinato. Forte etiam Dauid hoc modo
 egere incipiebat, atque ita tractare Rempublicam,
 cum diceret Absolon plebeculæ: *Non est qui te audiat
 constitutus à Rege*, & vt tanto facilius patri eriperet
 coronam, in via stabat, ac porta; osculans, amplectēs,
 & aduocans omnes qui Regis indigebant opera: o-
 prans fieri magnus Regni Iudex, & Cancellarius, di-
 cens, *Quis me constituat iudicem super terras, vt ad me
 veniant omnes qui habent negotium, & iuste iudicem*. Vi-
 deri hoc posset aliquo modo, nisi fuerit, vt opina-
 mur, calumniæ hominis ambitiosi, qui falso obtre-
 ctabat patri, vt eum induceret in odium, & suam ex-
 ruinis eius strueret magnificentiam. Et hoc de pri-
 ori.

Quantum ad secundum. Dico simpliciter audire
 ore ad os, melius fore & diuinæ legi conformius: quæ
 licet, *Audietis paruum & magnum*. Quæ ideo etiam
 recepit vt iudices sederent in portis, ac ibi institue-
 rent tribunalia, vt omnibus concederetur audientia.
 Dominus noster iussit non prohiberi paruulos ad
 accedere.

Videtur etiam magis hac ratione satisfieri populo,
 qui omnia Regum verba suscipit vt oracula. Ac ideo
 etiam personæ dicuntur publicæ, quia scilicet aures,
 ora, quicquid agunt, quidquid sunt, toti mûdo com-

D d muni-

Vincēt. Lu-
pan. lib. 2. de
magist.

Fran. or. tit.

Magistri

Request.

Ibid.

Num. 3.

municant. Hoc etiam monent Apophthegmata, que præcipiunt magnatibus, *audi & alteram partem. Audi dicunt, non lege.* Sic & Regibus, alteram aurem leuandam auctori, alteram reo. Idem & mōstrare voluit muliercula, quæ Philippo Regi Macedonum differenti de die in diem dixit aliquando, *si tu aut non par aut non vis, dimitto sedem alteri qui me iudicet.*

Quis scit an non forte ea de causa Midas Rex Lydiæ a finias dictus sit habere auriculas, vt significetur Regem acutissime debere audire; qua in re excellunt asini. Et admodum verisimile ideo olim pictos fuisse Iudices sine manibus, sine oculis, vt significarentur nec accipere, nec legere libellos supplicis, nec planctus curare. Quid? plebi multo melius suffit, si aspectu & alloquio honorata Regis oracula ex ore ipsius audiat, quam si videat signaturam.

Iust. hist. li. 1.

Iraſcuntur si non crebrius se exhibeat, quam imagines in quadagesima, aut Reges Orientalis Indię, maxime Rex Borneij, qui nemini nisi vxori & liberis loquitur, reliquis nobilem aliquem respondere iubet, per foramen & fistulam: quod & factum Regis Catholici legato, vt Indicę habent historia. Et apud Persas, persona Regis sub specie Magistratus occultitur dicit Iustinus historicus. Ad hæc etiam, quando nolunt sublato à subditis aspici oculo, quod de Regibus Æthiopię dicunt, Persiæ, Turciæ, Tartariæ; nonne rogare subditi possunt, habemus Regem necne? Hoc nimis est Deum æmulari, facere se inuisibilem, inaccessum, intractabilem. Cui contra vt Dei inuisibilitas suppleretur, dari sint Reges tanquam vice-Dei, vt ea ipsi visibiliter facerent, que non conuenit vt Deus tam familiariter agat; non expedit hominibus tam sæpe videre & audire tantam maiestatem dicebat populus Israel, cum semel tantum Deum audisset, *loquere tu nobis Moses & audiemus; non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur.*

Exod. 20.

Quis ignorat quantum sæpe mali subditis adferat, quod ipsorum scripta & memorialia supprimantur, nonnunquam alio ablegentur, nonnunquam differantur.

tantur. Nocere ipsis etiam potest Regibus, quod adeo
 sint inaccessi, ita ineffabiles. Miser Burgundiæ Dux
 Carole, pro dolor plus habuisses fortunæ, plus ho-
 notis, Ante Nancæum, si infelix Ciphronius, Cam-
 pobachi proditoris tui ad Lotharingū internuncius,
 complex prodicionis, captus & in vestigio suspendio
 adiudicatus, permissus fuisset tibi loqui ante mortē:
 vidēs enim Ciphronius rebus suis expedire, petiit per
 nobiles admitti ad colloquium Ducis, aperturus que
 eī cōmuni essent: iussus à Duce significare per alios
 aliquid haberet, qui opinabatur nihil quam vitam suā
 petiturum, maxime in stāte Campobacho proditore,
 ne audiretur, etsi multi pro audientia intercederent.
 Timebat enim Campobachus accusari apud Princi-
 pem prodicionis, a Ciphronio: vnde & Tribuno mili-
 tum imperavit accelerare supplicium, atq; ita mor-
 tuus est cum maximo Caroli detrimento, quod, vt ait
 Philippus de Comines, facile euitasset, si humanior,
 facilior, & ad audiendum Ciphroniū fuisset paratior,
 qui ipsi omnes prodicionis cifras recalculasset. Ne-
 gato enim aditu, tempus dedit Campobacho pette-
 xendi quam orsus erat in Italico itinere prodicionis
 telam, vt sc. Ducem aut viuum traderet, aut cæsum:
 quod & accidit. Obtruncatus enim est ante Nancēū,
 anno millesimo quadringentesimo septuagesimo se-
 ptimo. Vtinam tum vt consueuerat antea, egisset. Di-
 cit enim Cominei in Latinū versor, *suorum negotia &
 controuersias cognoscebat ipse, & liberaliter eos audiebat.*
 Hæc p̄o verbali Principum cum subditis actione.

*Philip. Co-
 min. lib. 7.
 histor.*

Nonne ego tamen ob bonas etiā rationes scripto
 aliquando cum Principibus posse agi: quamuis enim
 præcipiat lex Diuina, *Audietis paruum vt magnum: nō*
 ita rigide accipiendum, vt Iudex semper teneatur ac-
 commodare os, & aurem: sed hoc solum, siue scripto,
 siue viua voce fiat, nō minus in ea re fauerur pauperi,
 quam diuiti: ac forte etiam quod in iudiciis nō aliter
 audiendus sit diues, aliter pauper; diues sc. loquens,
 & viua voce causam agēs, paupere loqui nō permissio,
 sed scripto tradere si qd habeat dicendū. Quasi dicat,

Leuit. 19.

non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Si magnis apud Regem sit loquendi potestas, & paruis: si magnus scripto agit, agat & minor: auditis, id est tractabitis, magnum & paruum: sed pro dolor accidit hoc S. Iacobi, ut diuites sedent bene, pauperes stent; toga holoserica ante forum se ventilet, lacera ante ianuam aut fenestram.

Num. 3.

Iacobi primo.] Fratres mei nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloria. Etenim si introierit in conuentum vestrum vir aureum anulum habens in veste candida, introierit autem & pauper in sordido habitu, & intendatis in eum qui veste clara indutus est & dixeritis ei, tu sede hic bene: Pauperi autem dicatis, tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meorum: Nonne iudicatis apud vosmetipsos, & facti estis Iudices cogitationum in quarum?

*D. Chrysof.
apud Mich.
Glycam.
par. 3. Ann.*

Inter rationes autem quibus putē scripto agi posse, ecce hanc primam. Propter varietatem nimirum idiomatum in prouinciis quibus Reges praesunt, quarum tantus nonnonquam numerus, ut singularum linguas Reges scire nequeant. Non omnes Pontifices non omnes Reges, a deo felices sunt ut Mitridates rex Ponti, qui duarum & viginti nationum linguis loquebatur. Non omnes habent tam felicem Pentecostem, ut cum Apostolis omnium linguarum donum accipiant: nec vacat ipsis, nec expedit, tempora rebus magnis necessaria, minimis discendis impendere, ac subditi saepe linguam non callent sui Principis, ut cum alloquantur, & negotia explicent, atque ideo quod volunt scriptum porrigunt, & Principes correspondent scriptum idiomate, quod commode assequantur & sic vtrumque commodius scripto agitur quam voce.

Ideo etiam ne forte Principi quidquam excidat, minus pensiculatum, quod alioqui in multiloquio, cauere impossibile; ne sic in vilipendium labatur princeps. Non aliter ad populum loquendum est Principi, aiebat quidam Græcus, quam si ageret in tragœdia. Princeps scripto respondens certiori rem
examinat

examinat iudicio, propter seripcionis moram, quā faciat respōdens ex tēpore. Nō omnib. æqualis est prōpitudine, & iudicandi felicitas Magnus beatæ memoriæ Henricus Quartus mirabilis fuit ea in re, ac prope potuit omnia, magis ingenij alacritate quam lectione librorum: acute, argute, lepide, vt cum ad diuendam pyramidem staret in procinctu, ac magnæ autoritatis quidam Dominus illi diceret, Rex hæc tui amore exstructa est, amore etiam mei ait destruetur: & alter ministri tui illam erexerunt: magister, inquit, poterit ergo libere euerrere. Sed vbi secundum habebimus Henricum?

Illam etiam causam subest, ne inconuenienter & cum damno respondeat personæ suæ, aut status, aut supplicantis: si coram agat abreptus aliquando off. ctu, qui animum turbet, vel offulcet rationem: non enim magis Reges, quam nos mortales, eximuntur passionibus. Si enim quis ipsam inuenit tristem, aut iratum, aut importuniorē affatu exasperet; verbale responsum adeo posset reddi seuerum, ac sæuum, vt & Regem, & sollicitantem, & totum regnum pœnitet. Respondens autem scripto, tempus habet componendi animum & moderandi responsum, subsidente cholera. & refrigerata bile. Quid, si qui suadebat irato recitare alphabeta, antequam quicquam ageret, vt intermedio tempore subsideret animus, credidit tantillum spatium iuuare ad extinguendam choleram, nonne Principis abitus in cameram, scripti relectio, de eo consultatio, apostillatio, ac subsignatio, nonne multo poterit amplius? quis dubitet? Aut si quis ipsum inueniat bonis nuntiis gaudentem, aut liberalius inuitatum, vt probabiliter in die natiuitatis constitutus erat Herodes, promittere posset dona immensa, regno præiudicaria: forte dimidium regni, caput innocentis, vt fecit Herodes, aut dare vitam ei qui nec viuere, nec nasci debuit. Scripto vero agens, digesto quo madebat vino, remittente non nihil immoderata lætitia, nihil etiam facturus est immoderate. Magnus Alexander nonne temulentus ad preces

Vide consolationem P. Richeomi ad Reginam pag. 28. vsque 35.

Plutarch.
tom. 1. vit.
in Q. Flami-
nio.
Cic. de Se-
nect.

Scorti, ferro & flamma vastauit Persepolim, ipse cum suis facem ferens ardentem. Lucius Quintius Flaminus Romanus, nonne caput captiuo truncavit vino & amore calidus, in gratiâ Scorti? Nemo credat quatum ad impetrandum valeat oportune vel importune venisse. Cum mens serena est, comodum est agere.

Virg. 4. Æn.] *Sola viri molles aditus & tempora mors.*

—*Et qua mollissima fandi Tempora.*

Etiâ, Ne Reges, dum per oriû vnumquemq; audiunt, loquentium eloquentia peruertantur. Facundia enim quorundâ adeo mirabilis est, adeo nerada, adeo incantatoria, vt nec serpentes magis Marficorû populorum carminibus, nec nauæ tinnula sirenium harmonia sopiatur ac ligentur, quam corda Regum artificiosa dictione. Cultus sermo, blanda pronuntatio, comodus gestus, apposita actio, tormentû quoddam sunt auditorum & tyrannis, nescio qua latens suauitate: quo populares non tantum corporis & cordis illaqueatur aures, sed & Regis quo lubet ducitur, non secus ac si manu in collum iniecta, libera in seuitutem abigeretur voluntas: imo vero sunt qui tantum dicendo valent, vt etiam quæ cum irameto negata sunt, suauiloquio & verborum compositione extorqueant: non redeunt nisi partem aut pennam referant. Phisistratus filius Hippocratis eloquentia Monarchiam Atheniensium inuasi; quæ târa in illo fuit, vt miseri Athenienses, fascino quasi & demerati, libertatem quam tanto pere amabant, dimitterent.

Nunquanc legistis quomodo suauiloquio dominus noster Pharisæorum seruis manus ligauerit, cui ad ligandum ipsum venerant: respondent heris suis *Nunquam homo sic locutus est.* Quâ dicendi gratiam non dubito externa eius specie multum fuisse auctam, quâ spectatores omnes & amarent & timerent. *Vultu habens venerabilem quem possent inuentus & dilige & formidare:* de eo scribit Lentulus ad Senatum Romanum.

Ad idem propositum memini aliquâdo de magno viro legisse, cuius quamuis omnia mea collectanea, omnes memorie angulos lustrarim, nominis recordari

dari non possum: qui tantopere vnus ex suis formidabat eloquentiam, vt diceret *omnes alij verbis mecum agere possunt, tu solum scripto*. Pyrrhus Rex a deo fertur fuisse ditertus, vt quidlibet cuiusq; semel colloqueretur persuaderet. Vnde & Romani, quo ū in negotiis magna prudentia, statuerunt ne quis ipsorum legatus ad ipsum, cum Pyrrho Rege aliter quā per interpreterem ageret. Quotquot enim ad ipsum destinabantur legati, ipsius redibāt procuratores: a deo animos ipsorum dicendo commutabat. Magnates igitur subditorum voces vt scopulos declinent, cera opplētes auriculas, ne audiant, vt Vlyssis soc j: oculos aperientes, vt postulata legant, ne carminibus Circes & verborum gratia incantati obtorto volentes nolentes rapiantur collo: forte & ideo; quia Principes omnibus quæ petuntur consentite nō possunt: non enim omnia omnibus concedenda sunt; atque ita cum minori rubore recusant: nihil enim sentiunt chartæ, nec erubescūt scripta. Et hoc commodissimum ad iniusta declināda respōsa. Sed duas etiā alias gravior arbitror subesse rationes, tutelam scilicet vitæ & honoris. Vitæ quidem; ne lōgis sermonibus ortū derur & spatium parricide, aut sicario, vt ad arbitrium feriat: traditur enim solū in transitu libellus supplex, nec datur tempus certum figendi ictum. Et dein mutus sermo hinc inde aliquando indignationem concitat, libellus supplex porrectus, nō lectus, non exasperat Regē, nec malo responso irritat subditū, quod paucis aliquin sæpe fit verbis. Honoris: ne quis in faciem ipsis iniuriā faciat, & auribus ipsorū sit grauis: quot enim Principes à subditis videmus contumeliose habitos? Imo de captiuis, cum ad colloquium admittuntur idem legimus: sorices etiam Elephantem exasperant, inquit S. Basilius. Nunquid atrociorē vis, quam istius muliereule, quam proposui aliquoties in Philip-pum Macedonæ Regem. Alexander magnus cum aliquādo piratā ipse dānaturus, rogasset cur infestaret maria: audiuit, & tu cur totum prædaris orbem? Ergo qui parua cymbula, hic illic piscor aliquid, pira-

*D. Aug. lib.
de ciuit. Dei
ca 4. Et No-
nius Mar-
cell. ex Ci-
cer. lib. 3. de
Repub.*

ra dicor: tu vero Rex potentissimus, quia mille navi-
bus, & tota classe, maria nauigas & spoliās, & totam
tuo terram subiicis imperio. Et quia reliquis poten-
tior es, Imperatoris nomine gloriaris. Ac si dicere vo-
luisset; inter piraticam meam, & tuum imperium, no-
minis quaedam nulla rei differentia est: nisi quod mo-
nus mea quam tua obsit prædatio. Vnde & Alexan-
der, inteligēs se nihilo meliorem, ac Deo non minus
pœnæ, quam ipsum hominibus reum, & potentia
tantum humanis legibus exemptum, erubuit talio-
cursu plectere piratam, & ipsum impune dimisit. Imo
vero homunciones inuenias similes auiculæ, quam

*Plin. lib. 10.
cap. 42.*

Taurum appellant, quæ etsi modica sit, imitatur ta-
men mugitum boum; sic & illi, etsi nani & perpusilli,
grandi tamen celsoque sunt corde, quod ipsum sex
septem cubitos supra caput ascendit. Regibus loquū-
tur, & Satrapis. Homines videas qui nihil nisi vox
sunt, vt de Philomela dicebat Lacedæmonius, cum
illam deplumatam corpore vidisset, tam exili, cuius
vocem tam sonoram tam audierat infatigatam. Ho-
mines inuenias, qui nec velint, nec possint etiā apud
dominos suos tacere. Imo si ipse Deus in terris age-
ret, non vererentur ipsi in faciem obloqui. Alij hū-
cia, innocentia, alij rerum desperatione. *Hec quam*

*Mimus Pu-
blianus.*

*timendus est, qui mori tutum putat: ille enim vitæ alie-
næ dominus est, qui suam contemnit. Consuetudo i-
gitur agendi cum magnis per scripta, non videtur im-
probanda, dummodo aliquando audientiam faciāt,
& verba litigantium audiant: dummodo diligentes
sint in respondendo, & libellos supplices non ex pa-
xillo suspendant, vt nonnulli Aduocati causas liti-
gantium. Alioquin enim ipsis euenire potest quod
Demetrio, qui cum magnum libellorum supplicum
numerum in sinum pallij collegisset, transiens pon-
tem omnes proiecit in præterlabentem amnem. Vi-
dentes autem subditi se contemptos, odium conce-
perunt tam capitale, vt exercitus ad Pyrrhum Regem
transfugeret, ac ipse sine vi, sine ferro regno exue-
retur.*

Plutarch.

Quid?

Quid? quem Deus vt vicarium suum inter homines collocavit, illū se dedignabitur monstrare populo; nec magis quam ipse Deus ad audiendas eorum iustas querelas accommodabit aurem; ille non dedignabitur oculos aperire, vt supplicationes legat, nec tres mouere digitos vt subscribat ac respondeat? Ergone de nihilo est quod populus Regem voluerit? nonne ideo vt in pace contineretur ac iustitia? Ergone gratis, an tali de causa tributa praestamus? Ergone frustra tantus pauperum & mechanicorum sudor, tanta pars lucri mercatorum in ipsorum confertur araria? Nonne vt emanantur quasi & conducantur vt publicis negotiis seruiant, vt à capite à vita subditorum, suo etiam periculo mala amoliantur? Nam si necesse est, *bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis*: vt publici sint tam paruis quam magnis communes. Reges si bene statum suum intelligant, nihil sunt quam Reipublicæ serui honorarij. Antigonus Rex nonne regnum *splendidam appellabat seruitutem*? Quales ergo serui sunt, qui liberalissime & diutissime ampliter habiti, nec praesse volunt, nec audire, nec legere, nec respondere.